

Att. Chefkonsulent Pauline Lunding

Socialstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C

pllu@socialstyrelsen.dk

Høringsvar vedrørende forslag til nationale retningslinjer for forebyggelse af voldsomme episoder på botilbud og forsorgshjem.

SAND – De Hjemløses Landsorganisation skal hermed takke for det tilsendte høringsmateriale.

Indledningsvis skal vi glæde os over, at man fra centralt hold tager en meget central problemstilling, som vold på boformer, op diskussion.

Imidlertid undrer det os, at man ikke indledningsvis diskuterer definitionen af begrebet boform, som historisk set er meget central for de voldsproblemer vi i dag slås med.

Et begreb, der opstod i sin tid i forbindelse med vedtagelsen af Serviceloven til erstatning for Bistandsloven. Tanken var at man ville ophæve institutionsbegrebet og at det traditionelle institutionsbegreb for voksne handicappede blev ophævet og erstattet med et boligbegreb. Det betød så, at man på såvel psykiatriområdet som på hjemløseområdet fremover kun ville anvende begrebet Boform.

Konsekvensen har herefter været, at man ikke længere ville anvende begreber som forsorgshjem, herberger og beskyttede pensionater.

Det har betydet en forvirring, således at man i den offentlige debat ikke har haft mulighed for at skelne mellem boformer for psykisk syge og boformer hjemløse, hvilket er 2 meget forskellige problemstillinger.

Hertil kommer, at der allerede fra psykiatriens udlægning til distriktskykiatri har været en "vandring" af psykisk syge fra psykiatrien til Forsorgshjem og herberger, som har den, for hjemløse, meget vigtige opgave at modtage borgere direkte fra gaden uden besværlig og tidskrævende visitation.

Det betyder desværre også at mange forsorgshjem og herberger bliver en slags "skraldespand" for psykiatrien, idet meget psykisk syge borgere opsøger herberger og forsorgshjem, når psykiatrien ikke kan rumme dem.

Disse borgere udviser ofte en uforståelig aggressiv adfærd, som personalet ikke er uddannet til tackle. Endvidere er mange §110 boformer (specielt i København) slet ikke normeret til modtage svært psykisk syge med misbrug.

Når man så anbefaler retningslinjer for trivselsfremmende fysiske rammer og faciliteter som f.eks. **Sanserum**, der modvirker stress hos borgerne, så virker det så langt fra virkeligheden på store Københavnske herberger som man kan komme.

Vor pointe med den korte historiske beretning er, at en af hovedårsagerne til den stigende vold på Herberger og Forsorgshjem, er det store antal psykisk syge misbrugere der ikke rummes i psykiatrien.

Det problem burde være det første og mest centrale emne man drøftede, inden man drøftede forebyggelse af voldsomme episoder på botilbud og forsorgshjem.

Det bør afklares hvem der er målgruppe dels for psykiatrien og dels for hjemløseboformerne – og planlægge normering og uddannelse/ efteruddannelse herefter.

Næste store forundring for os har været, at man drøfter utrolig meget pædagogik i relation volden som f.eks. *"den recovery orienterede og rehabiliterende tilgang i samarbejdet med borgerne er helt central i arbejdet med at forebygge voldsomme episoder"*, men at man ikke forholder sig til, om vold er noget man skal acceptere på boformer for hjemløse?

Udgangspunktet må være at vold er uacceptabelt, men det virker som om, at vold og trusler om vold er noget acceptabelt, som personalet blot skal være dygtige til at tackle med pædagogik og lykkes det ikke, så er det personalets skyld? Efter vor mening bør man som udgangspunkt tage helt afstand fra vold.

Når det er slået fast, så er der i "anbefalingen" mange gode råd om hvordan vold kan imødegås, hvilket er fornuftigt, idet der naturligvis alt vil forekomme vold eller trusler om vold når mennesker i pressede situationer samles på mindre områder.

Så vidt vi kan forstå er retningslinjerne, som sådan, tænkt som vejledende anbefalinger primært til forvaltningen i kommuner og regioner og til ledere og medarbejdere i de sociale tilbud.

Det er tale om en meget bred målgruppe og man kan godt blive forvirret over, om hvorvidt der er tale om en anbefaling i lægelig forstand, en vejledning i socialretlig forstand der skal følges eller der er tale om en anbefaling, der blot kan opfattes som lidt gode råd til kommunerne og regionernes medarbejdere, der ikke har så meget relation til praksis?

Afsluttende må vi sige, at der er tale om et alt for generelt udformet skrift, der er præget af alt for meget pædagogik set i relation til den "virkelige verden" og at den bør renses sammenblandinger af begreber og der bør i højere grad ses på de fejlplaceringer der er mellem psykiatri og boformer for hjemløse.

Med venlig hilsen

SAND - De hjemløses Landsorganisation

Ole Skou

Soci.rdg. & Cand.jur.

De hjemløses landsorganisation
Sundholmsvej 34, st.
2300 København S.
Tlf. 4073 3537
os@sandudvalg.dk

